

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8
круна, на по године 4 круне.
За Аустро-Угарску Босну и
Херцеговину на годину 12 кр.
на по године 6 круна.
За све остале земље годишње
20 франка у злату, на по го-
дине 10 франка у злату.
Преплата се прима само у
годишњим и полугод. роковима.
Поједини број 20 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: С. Рамадановић

Преплата се шаље поштом
само упутницом, само и попо-
средно администрацији „Гласа
Црногорца“ на Цетиње, а коме
је наручије, г. Вељу Рамада-
новићу, К. II. агенту у Нотор.
Дошле се шаљу Уредништву.
Рукописи се не враћају.
За огласе плаћа се: за сва-
ку ријеч или за број од пет
цифара по 4 пара за први
пут, а за сваки даљи пут по
2 пара.

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Војног,
а по положеном испиту, производимо у
чин артиљеријског наредника Микету
Милијевића.

Наш Министар Војни нека изврши овај
указ.

Цетиње, 22. новембра 1909. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог заступника Нашег Ми-
нистра Просвјете и Црквенијех Послова,
Нашег Министра Правде рјешавамо:
да се Ђуро Шпадијер, надзорник источ-
не школске области, разријешити дужности
редовног члана Просвјетног Савјета; а
постављамо за редовног члана Просвјет-
ног Савјета, Пера Вучковића, врш. дуж.
богословско-учитељске школе.

Заступник Нашег Министра Просвјете
и Црквенијех Послова, Наш Министар
Правде нека изврши овај указ.

Цетиње, 28. новембра 1909. г.

НИКОЛА с. р.

Заступник Министра Просвјете и
Црквенијех Послова,
Министар Правде,
Д-р С. Дрљевић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Правде
и Заступника Нашег Министра Просвје-
те и Црквенијех Послова, а по саслуша-
њу Нашег Министарског Савјета, ријеша-
ли смо и рјешавамо:

да се Алил-Бег Османовић, члан оп-
штинског суда у Подгорици, на основу
чл. 45. закона о чиновницима грађ. реда,
стави у стање покоја с пенсијом, која му
по годинама службе припада.

Наш Министар Правде и Заступник На-
шег Министра Просвјете и Црквенијех
Послова и Наш Министар Финансија и
Грађевина нека изврше овај указ.

Цетиње, 1. децембра 1909 год.

НИКОЛА с. р.

Министар Правде и
заступник Министра Просвјете
и Црквенијех Послова,
Д-р С. Дрљевић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Правде
и заступника Нашег Министра Просвје-
те и Црквенијех Послова постављамо:

за члана општинског суда у Подгори-
ци Крста Ненезића, досадашњег учитеља,
по потреби службе.

Наш Министар Правде и заступник
Нашег Министра Просвјете и Црквени-
јех Послова нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. децембра 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Правде, и
Заступник Министра Просвјете и
Црквенијех Послова,
Д-р С. Дрљевић с. р.

НИКОЛА I

по милости Божјој

КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Правде
и заступника Нашег Министра Просвје-
те и Црквенијех Послова рјешавамо:

да се уважи оставка на државној служ-
би Д-р Ђ. Мартиновићу, контрактуалном
секретару друге класе Великог Суда.

Наш Министар Правде и заступник
Нашег Министра Просвјете и Црквени-
јех Послова нека изврши овај указ с тим,
да важи од првог јануара 1910. год.

Цетиње 28. новембра 1909. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Правде, и
Заступник Министра Просвјете и
Црквенијех Послова,
Д-р С. Дрљевић с. р.

РАСПИС

Свима Капетанским властима

Да би учинио крај оправданим жалба-
ма из народа противу неправилне и неза-
коните наплате школског приреза од стра-
не појединих капетанских власти наре-
ђујем свима капетанима: да се у будуће
строго придржавају „Упустава за вође-
ње школског рачуноводства“, у којима
је изрично и јасно одређено, да се на-
плата школског приреза има вршити ис-
кључиво према непосредној порези. По-
што је то једини законом одређени на-
чин, да се наплата школског приреза из-
врши праведно и за све грађане подјед-
нако, то је потребно, да у свима вр-
стама школског порезивања, као и за
подизање школског здања вршити разрез
и наплату једино на тај начин. Трошкови
око подизања школских здања, у коли-
ко су разрезани међу чланове школске
општине на једнаке дијелове, без обзира
на њихово имовно стање, незаконито су
наплаћени, јер не стоје у сразмјери непо-
средних пореских обавеза појединаца. Да
би се ова незаконитост исправила, нека
капетани поврате све незаконито наплаће-
не суме, у колико се трошкови око шко-
лског здања налазе још у току напла-
ћивања.

Ови повраћаји имају пасти сразмјерно
на терет оних чланова општине, који, с
обзиром на непосредне пореске дужности,
представљају јаче пореске јединице.

За сваки поступак, противан овоме рас-
пису кажњаваћу најстрожије.

П.Бр. 4075.

3. децембра 1909. год.

Цетиње,

Заступник Министра Просвјете и
Црквенијех Послова,
Министар Правде,
Д-р С. Дрљевић с. р.

— По одобрењу Господина Министра
Унутрашњих Дјела од 10. октобра ове год.
број 7537., а према постигнутом споразу-
му између Поштанско-Телеграфског
Одјељења Књ. Министарства Унутрашњих
Дјела и Главне Дирекције Маџарских
Пошта и Телеграфа, задржана је доса-
дашња такса за телеграме, који се размје-
њују између Црне Горе и Маџарске, т. ј.
12½ пара по ријеч, од којих припада: Црној
Гори 5 пара и Маџарској 4 пара —
на име терминалне таксе, а Аустрији 3½
паре, на име транзитне таксе.

Ова нова тарифа ступа на снагу 1. јану-
ара 1910 г. (по нов. кал.)

П. т. број 10133. Из Поштанско-Теле-
графског Одјељења Књ. Министарства
Унутрашњих Дјела, 1. децембра 1919 г.
на Цетињу.

— По одобрењу Господина Министра
Унутрашњих Дјела од 12. октобра ове год.
бр. 7538., а према постигнутом споразу-
му између дотичних телеграфских ди-
рекција, такса за телеграме између Црне
Горе и Србије смањена је са 20 на 15
пара по ријеч, од којих припада: Црној
Гори и Србији по 5 пара на име терми-
налне таксе, а Босни 3 и Аустрији 2 паре
на име транзитне таксе.

Ова нова тарифа ступа на снагу 1. јану-
ара 1910 (по нов. кал.)

П. т. број 10128. Из Поштанско-Теле-
графског Одјељења Књ. Министарства
Унутрашњих Дјела, 1. децембра 1909 г.
на Цетињу.

Специјални Уговор

Закључен између Црногорске Теле-
графске Управе с једне стране
и Телеграфских Управа: Аустриј-
ске и Босанско-Херцеговачке с дру-
ге стране, ради уређења међусоб-
них службенијех односа.

Члан I.

За телеграфску кореспонденцију,
која се размјењује између станица
земаља уговорница, важиће одред-
бе Међународне Телеграфске Кон-
венције и додатог јој Правилника,
изузимајући одредбе, које се налазе
у овом уговору.

Члан II.

Такса од ријечи за телеграме,
који се размјењују између Аустрије
и Босне и Херцеговине с једне стране
и Црне Горе с друге стране утвр-
ђена је на 10 пара.

Члан III.

Наплаћене таксе по члану II. за
кореспонденцију између Аустрије,
Босне и Херцеговине и Црне Горе
припадаће потпуно Управи мјеста
предаје.

Таксе за плаћене одговоре и
друге споредне и накнадне таксе
припадаће Управи, која их буде
наплатила.

Члан IV.

Транзитна такса за кореспонден-
цију, која се размјењује између
Босне и Херцеговине и Црне Горе
преко Далмације сасвим се изо-
ставља.

Члан V.

Метеоролошки телеграми, као и
телеграми по другоме пословима
од јавног интереса отправљаће се
бесплатно, као службени телеграми.

Управе уговорнице споразумјеће
се о примјени овога члана и о на-
чину отправљања тих телеграма.

Члан VI.

Овај уговор постаће обавезним,
кад га дотичне владе одобре и у
том случају ступиће у живот од
1. јануара 1910.

Он ће важити дотле, док не би
био у супротности са којом одред-
бом Међународне Телеграфске Кон-
венције и додатог јој Правилника,
или пак док не прође година од
отказа, који би учинила која од
управа уговорница.

Сачињено на Цетињу,

28. новембра 1909.

11. децембра

За Црногорску

Телеграфску Управу,

Ј. Поповић с. р.

Сачињено у Бечу,

20. новембра 1909.

За Аустријску

Телеграфску Управу,

Др. Вагнер с. р.

За Босанско-Херцеговачку
Телеграфску Управу,
Ј. Гоингер, пуковник с. р.

Arrangement Particulier

Conclu entre l'Administration des
Télégraphes du Monténégro d'une
part et les Administrations des Té-
légraphes de l'Autriche et de la Bosnie
et Herzégovine d'autre part, pour
régler leurs rapports de service.

Article I.

Les correspondances télégraphiques
échangées entre les bureaux des Ad-
ministrations contractantes seront sou-
mises au régime de la Convention
Télégraphique Internationale et du
Règlement y annexé, sauf les dispo-
sitions contenues dans le présent Ar-
rangement.

Article II.

La taxe pour chaque mot d'un
télégramme échangé entre l'Autriche
et la Bosnie et Herzégovine d'une
part et le Monténégro d'autre part
est fixée à 10 hellers.

Article III.

Les taxes perçues aux termes de
l'article II. pour les correspondances
entre l'Autriche, la Bosnie et Herzégo-
vine et le Monténégro resteront inté-
gralement acquises à l'Administration
d'origine.

Les taxes pour les réponses payées
et les autres taxes accessoires et sup-
plémentaires resteront acquises à l'Of-
fice qui les aura perçues.

Article IV.

La taxe de transit pour les cor-
respondances échangées entre la Bosnie
et Herzégovine et le Monténégro par
la voie de la Dalmatie est abandon-
née totalement.

Article V.

Les télégrammes météorologiques
et ceux qui concernent d'autres objets
d'intérêt public seront expédiés en fran-
chise comme télégrammes de service.

Les Administrations contractantes
s'entendront sur l'application de cet
article et sur le mode d'expédition
de ces télégrammes.

Article VI.

Le présent Arrangement ne devi-
endra obligatoire qu'après l'appro-
bation des Gouvernements respectifs
et dans ce cas il sera mis en exécu-
tion à partir du 1-er janvier 1910.

Il restera en vigueur aussi long-
temps qu'il ne sera pas en contra-
diction avec quelque disposition de la
Convention Télégraphique Internatio-
nale et du Règlement y annexé, ou
bien jusqu'à l'expiration d'une an-
née, après la dénonciation faite par
l'une des Administrations contrac-
tantes.

Ainsi fait à Cettigné,

le 28. novembre 1909.

11. décembre

Pour l'Administration des

Télégraphes du Monténégro,

J. Popovitch m. p.

Ainsi fait à Vienne,

le 20. novembre 1909.

11. décembre

Pour l'Administration des

Télégraphes de l'Autriche,

Dr. Wagner m. p.

Pour l'Administration des
Télégraphes de la Bosnie
et Herzégovine,

J. Goinger oberst m. p.

— Овај специјални уговор одобрен је од стране Књ. Владе 28.
новембра 1909., м. бр. 8709.

П. т. бр. 10125. Из Поштанско-Телеграфског Одјељења Књ. Министарства
Унутрашњих Дјела, 1. децембра 1909. на Цетињу.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Њихова Краљ. Височанства, Књаз Пријестолонашљедник и Књагиња Пријестолонашљедница, допутовали су јучер са Тополице.

— Његово Височанство Књаз Мирко, повратио се јучер са Крушевца.

— Г. барон Сквити од Палермити и Гварна, изванредни и опунемоћени министар Краљевине Италије, отпутовао је у прошлу сриједу у иностранство, на двомјесечно одсуство.

— Г. гроф Ђаки, кр. италијански генерални консуо у Сарајеву, који је са својом фамилијом стигао овамо, заступаће г. барона Сквити-а за вријеме његова одсуства.

— Г. Евгениадес, овдашњи кр. грчки отпавник послова, повратио се са дужег одсуства на Цетиње.

ЗАПИСНИК IV РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ ЦРНОГОРСKE НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ држане 26. новембра 1909. г.

Предсједавао предсједник
М. Ђукановић
Секретар
С. Драговић

Присутни су г.г. министри: Мартиновић, Пламенац, Вукотић и Дрљевић.

Сједницу је отворио предсједник Ђукановић у 2¹/₂ сата послје подне.

Прочитан је и усвојен без примједбе записник III редовне сједнице.

Прочитане су у изводу и упућене надлежном одбору на проучавање молбе и жалбе: Мићуна Павићевића с Цетиња, Костадиана Микића с друштвом из Велике, Маше Мичетић с дјецом из Улциња, Блажа Врбице с Његуша, Љуба Војводића из Колашина, Анђе Ђурашковић из Подгорице, Петра Раковића с Рогана, Луке Шенчевића из Подгори, Миле Ђеловића из Никшића, Стоје Ковачевић из истог мјеста, Милована Бошковића с Цетиња, Павла Караџића са Жабљака, Велике Вукотић из Пипера, Марка Рашчанина из Липова, Плана Пекићевић с Грахова и Тодора Вујића из Колашина.

Прочитани су укази Књаза Господара о подношењу Народној Скупштини на ријешење приједлога: војно кривичног закона и о конвенцији односно исправка граница између Васојевића и Гусиња. Читање указа саслушано је стојећи и попраћено са бурним: Живо Господар!

Прочитан је приједлог посланика Дрецуна, да се неким општинама у капетанији љуботинској поврати овогодишњи обавезни рад, ради регулисања неких потока, који им чине штету на имања.

Прочитано је и једно питање посланика Николића, упућено на министра финансија односно неуредног издавања соли у магацину никшићском.

Пријешло се на дневни ред: начелан претрес приједлога закона о јавним правозаступницима.

Изјавио је И. Кайић, и он је прочитао одборски извјештај, по ком се приједлог овога закона у начелу прима, а у појединостима чине извјесне допуне и измјене.

Министар правде д-р С. Дрљевић у свом подужем начелном говору износи историју установе јавних правозаступника, од најстаријих времена, истичући њихову важност и положај у друштву и држави. Вели, да је та установа потребна, те да је уведена готова у свим државама. Налази, да се без адвоката не може ни замислити добро правосудје, јер нема правде без одбране нити одбране без адвоката. Увјерен је, да ће Скупштина радо прихватити приједлог закона о јавним правозаступницима, те га као потребна, топло препоручује, уважавајући још и одборско начелно мишљење.

М. Татар се слаже с тим, да је установа адвоката и лијена и напредна, али налази, да је претежније и прешније уређење наших судова, па тек адвоката, примјећујући како се од ових тражи правничка спрема, док се то од судија не тражи. Чуди се рјешавању закона о адвокатима прије по онога о судијама. Своје начелно гласање „за“ условљава с уношењем одредбе једновременог ступања на снагу оба ова закона, иначе ће гласати против њега.

Приступило се начелном гласању, те је приједлог закона о јавним правозаступницима примљен са 55 против 4 гласа.

Иза тога се приступило избору одбора за проучавање посланичких приједло-

га, па су изабрани: П. Добрецовић, Р. Јоановић, И. Јовићевић, Ј. Вретенић, П. Јовановић и Ф. Челебић.

Сједница је закључена у 4¹/₂ сата послје подне, а друга је заказана за 27. о. мј. у 2 сата послје подне с овим дневним редом:

а) Избор одбора за проучавање законског приједлога о конвенцији односно исправка граница између Васојевића и Гусиња;

б) избор одбора за проучавање пројекта војно-кривичног закона; и

в) претрес у појединостима приједлога закона о јавним правозаступницима.

Секретар Предсједник
С. Драговић **М. Ђукановић**

ЗАПИСНИК V РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ ЦРНОГОРСKE НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ држане 27. новембра 1909. год.

Предсједавао предсједник
М. Ђукановић
Секретар
Д. Петровић

Присутни су г.г. министри: правде и финансија.

Сједницу је отворио предсједник Ђукановић у 2 сата послје подне.

Прочитан је и усвојен записник прошле сједнице.

Прочитане су у изводу и упућене надлежном одбору молбе и жалбе: Нике Милошевића из Улциња, Љубице Шаулић са Жабљака и Алексе Поповића с Цетиња.

Прочитани су укази Књаза Господара, којима се овлашћује министар финансија, да поднесе Народној Скупштини на ријешење приједлог закона о порезу на алкохолна пића и приједлог закона о таксирању извршних судских пресуда по грађанским споровима. Читање указа саслушано је стојећи и попраћено са бурним: Живо Господар!

Прије прелаза на дневни ред Р. Бошковић пита, да ли је верификациони одбор готов са својим радом по мандату накнадно изабраног посланика Вукотића, на што му предсједник Ђукановић одговара, да изборни списи још ни стигли нијесу. Прелази се на 3. тачку дневног реда: претрес у појединостима приједлога закона о правозаступницима. За извјестилачким је столом извјестилац Кайић и чита.

Код наслова закона министар правде вели, да је ово само приједлог а не закон све донде, док га Књаз Господар потпише, те с тога није за то, да се тај израз испушта — као што то одбор предлаже, што Скупштина усваја.

Код чл. 2. министар правде предлаже став 2. у дружиној редакцији, наиме: „Трговачки спорови, у којима је једна парнична страна, странац или фирма, односно њен представник, не могу се ни отпочети ни водити без правозаступничког посредовања“.

Ј. Вукотић се не слаже са министровом новом редакцијом, налазећи, да не треба законом разликовати наше од страних трговаца у том погледу, те је за то, да чл. 1. остане по пројекту.

В. Кривокапић је за нову редакцију чл. 1., истичући, да не би законито било, да се некоме натура правозаступник мимо његове воље.

Изјавио је Кайић, прима редакцију министра правде, а тако се и усваја чл. 1.

Чл. 2. и 3. примљени су по пројекту, како их је и одбор оставио.

К. Пойовић дружиној предлаже чл. 4., наиме, да, с обзиром на наше прилике, правозаступником може бити и лице са нижом спремом од оне у пројекту, али са извјесном праксом.

Министар правде заступа чл. 4. по пројекту, изјављујући, да би радо пристао још и на поштрење у законским захтјевима о спреми правозаступника.

Р. Радовић је противан, попуштању по приједлогу Поповићеву, слажући се с пројектом и изјављујући, да је још и за то, да се од правозаступника тражи редовна правничка спрема по положеном испиту зрелости у гимназији, коју редакцију прима и министар правде а и Скупштина је усваја.

Чл. 5. и 6. примљени су по приједлогу и извјештају.

Код чл. 7. министар правде пристаје, да се број правозаступника не ограничава што и Скупштина усваја.

Чл. 8. до 22. усвојени су по пројекту и извјештају.

Код чл. 23. министар правде није за одборско мишљење, налазећи да би питања о трошковима правозаступника згодније било ријешити правилником него ли законом.

Р. Бошковић се не може сложити с тим, да тарифа трошкова правозаступничких буде неједнака — неком мање, неком више, а то с тога, што је за све правозаступнике прописана једнака спрема по чл. 4.

Министар правде вели, да се овдје не ради о томе, да тарифе тих трошкова

буду неједнаке, већ о томе, да се пролише њихов минимум и максимум, у којему ће се суд кретати при одређивању правозаступничке награде у конкретном случају.

Извјестилац Кайић остаје при одборској измјени.

Чл. 23. усвојен је онако, како га је одбор предложио.

Чл. 24., 25., 26. и 27. примљени су по пројекту, како их је одбор оставио.

Код чл. 28. Р. Бошковић тражи објашњење, да ли ће парнична страна осуђена на плаћање парничних трошкова, плаћати противној странци и оне трошкове, које је ова своје правозаступнику дала?

Министар правде одговара Бошковићу и вели, да ће свака парнична страна плаћати свога правозаступника до свршетка процеса, а послје тога ће парнична страна, осуђена на плаћање трошкова платити ове како против-парничару тако и његовом правозаступнику.

Чл. 28. примљен је по пројекту.

Иза тога је дат одмор од 15 минута, за које су вријеме одсједи изабрали одборе: за проучавање пројекта војно-кривичног закона и пројекта закона о конвенцији односно исправка државних граница на страни Васојевића.

У први одбор изабрани су: Бл. Бошковић, С. Ковачевић, Бл. Аџић, М. Татар, Ј. Вукотић и Н. Савовић, а у други одбор: М. Вучинић, К. Томовић, Ј. Мемедовић, Ф. Вујовић, Г. Протић и Ђ. Милановић. Иза чега се продужио претрес закона о правозаступницима.

Чл. 29. до 45. примљени су по пројекту и извјештају.

Тијем је исцрпљен претрес у појединостима, па се приступило коначном гласању, те је овај закон примљен са 52 против 3 гласа.

Сједница је закључена у 4¹/₂ сата послје подне, а друга ће се с дневним редом накнадно заказати.

Секретар Предсједник
Д. Петровић **М. Ђукановић**

ЗАПИСНИК VI РЕДОВНЕ СЈЕДНИЦЕ ЦРНОГОРСKE НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ држане 29. нов. 1909. год.

Предсједавао предсједник
М. Ђукановић
Секретар
С. Драговић

Присутни г.г. министри: унутрашњих дјела, финансија и правде.

Сједницу је отворио предсједник Ђукановић у 2 сата послје подне.

Прочитан је и без примједба усвојен записник прошлог састанка.

Прочитане су у изводу молбе и жалбе: Јована Радичевића из Подгорице, Стевана Радоњића с Цетиња, Спаса Кркељића из Лутова, Лазара Чобелића с Цетиња, Кеја Дрљевића из Колашина и Арса Меденце с другом из истог мјеста.

Предсједник Ђукановић саопштава, да ће г. министар финансија 5. дец. о. г. одговорити на питање посланика Николића односно соли.

Пријешло се на 1. тачку дневног реда: Избор финансијског одбора, у који су ушли: Ф. Јерговић, Р. Ракочевић, Р. Бошковић, Ј. Милић, Ж. Драговић, М. Требешанин, Г. Протић, Б. Вујошевић и В. Кривокапић.

Пријешло се на 2. тачку дневног реда: начелан претрес пројекта трговачког законика.

Извјестилац је С. Кривокапић и прочитао је одборски извјештај, којим се пројект у начелу прима, а у појединостима чине измјене и допуне.

У начелу је говорно само Р. Бошковић и он истиче важност и потребу трговачког законика код нас, изјављујући да ће он, а с њиме и сви народни посланици, радо дати свој глас за овај законик.

Приступило се гласању и пројект трговачког законика једногласно је примљен у начелу.

Пријешло се на 3. тачку дневног реда: претрес у појединостима пројекта трговачког законика.

Чланови: 1. до 7. примљени су по пројекту и извјештају.

Код чл. 8. Р. Бошковић налази, да би нејгодно чак и немогућно било, да трговци са великом дневном продајом на ситно води дневник предвиђен у пројекту овог чланка, те пита, да ли би се то дружиној могло удесити.

Министар правде одговарајући Р. Бошковићу, вели, да се вођење ових књига тражи из разлога правосудних, а не из разлога финансијско-пореских.

Напомиње, да се овдје не прописују правила за књиговодство код трговаца, већ се наређује вођење трговачких књига.

Чл. 8. примљен је по пројекту, како га је и одбор оставио.

Чл. 9. до 21. усвојени су по пројекту, како их је и одбор оставио.

Министар правде противи се одборској исправци код чл. 22., надазећи, да

је замјена ријечи „вида“ са „врстом“ не само непотребна, него и нетачна са гледишта научног, са чиме се слаже и министар унутрашњих дјела, док предсједник одбора Гојнић заступа одборску исправку, донесену на основу терминологије употребљене у нашем општем имовинском законнику, — услед чега је дошло до препирке између министра правде с једне и Гојнића с друге стране, због чега предсједник Ђукановић закључује сједницу у 4¹/₂ сата послје подне, а другу ће накнадно заказати.

Секретар Предсједник
С. Драговић **М. Ђукановић**

† Краљ Леополд од Белгије

Као што нам је жица јавила, 4. овог мјесеца преминуо је белгијски краљ Леополд, иза кратке, али тешке болијести. Према извјештајима који су стизали, пок. краљ патио је од јаког реуматизма у мускулама, а послје је добио болијест у слијеном цријеву, те је морао бити подвргнут тешкој операцији, која и ако је испала добро, није му помогла, ма да се послје извршене операције осјећао доста на боље, тако да су љекари имали наду да ће оздравити. — При посљедним часовима налазили су се код њега само дворски маршал и његов лични љекар. Пошто је призвао љекара, рекавши му: „Ја свршавам“, након неколико часака издануо је.

Краљ Леополд родио се 9. априла п. н. 1835. год., а засио је на пријесто 10. децембра 1865. г. Ступио је у брак 1853. год. са принцем Хенријетом од Аустрије, која је умрла 1902. г., али из тога брака није био срећан. — Иза себе оставља кћери: принцезу Луизу, рођену 1857. г., која је била удата за Филијом од Саксен-Кобурга, па послје напустила свога мужа, што је на пок. краља Леополда неповољно дјеловао, али је, као што извјештаји гласе, зажелио при посљедњим часовима да се иста позове из Будимпеште у Брисел; затим: Стефанију, рођену 1864. која је била удата за пок. аустријским цесаревићем Рудолфом, те се послје удала за грофом Лоњаји, и најмлађу Клементину, рођену 1872. г., те није био срећан да иједну од њих види прије смрти. — Пошто није имао мушког порода, то га наслеђује његов синовац принц Алберт.

Енглеско-њемачки одношаји.

У посљедње вријеме енглеска и њемачка штампа почела се поново бавити о могућности зближења између Њемачке и Велике Британије. — Први који су то питање покренули јесу енглески либералци. Главни узрок да су одношаји између поменутих двије државе охладњели лежи у томе, што је Њемачка напрегла све своје силе за појачање њене флоте, јер по мишљењу многих у Енглеској то представља опасност енглеској превласти на мору. До сада је — како енглески либерали кажу — јавно мњење у Енглеској сматрало ту њену превласт нашљедством предака и као крајеваони камен енглеског економског и политичког преимућства, те је склоно гледати сваки покушај, ма које било државе, која би радила на то да се те традиционе установе измјене, као отворено непријатељство против Велике Британије. — Но енглески либерали држе ипак да је такво гледиште у садашње вријеме не правилно и да не одговара условима савременог политичког живота. Као резултат пак садашњег покушаја за зближење између Енглеске и Њемачке сматра се долазак у Енглеску министра колонија Дербурга и говора које је он држао у разним енглеским градовима. — По поводу тих говора лондонски листови „Standart“ и „Daily Express“ изјављују, да нови њемачки

канцелар даје вањској политици савршено други курс, који се у суштини разликује од правца којим је ишао књаз Билон.

Главна црта новог курса била би, по ријечима поменутих листова, настојање да се успоставе с Енглеском дружевски одношаји. — Сам Вилхелм II. показао се задовољним поводом недавног говора њемачког посланика у Вашингтону, грофа Берншторфа, који се о Енглеској изрази симпатично, изјавив потребу што тјешњег зближења међу њом и Њемачком, те се предпоставља да би он могао бити именован послаником при лондонском двору, на мјесто садашњег посланика, грофа Метерниха.

Међутим отрагу неколико дана, сир Јон Бигман, виши судија у Ливерпулу, држао је један говор, који је изазвао велику сензацију у политичким круговима. Он је између осталог рекао: „Топови њемачке флоте уперени су у наша чела. Пошто Њемачка нема ни обала ни колонија од велике важности, њено наоружање не може се сматрати другојачије, него спремање за будуће догађаје. Њемачко наоружање уперено је против Енглеске. Њемачка јача не само у Сјеверном мору него и у Канади. Њемачка је привезала за се Аустро-Угарску, а говори се да ће ова појачати своју флоту по упуству Њемачке. Мала аустро-угарска флота може постати јака, с тога морамо радити да према томе и ми нашу флоту унаприједимо.“ —

Слични говори у Енглеској чули су се и раније. —

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

† Александар Фортис. — 6. ов. мјес. по новом, преминуо је у Риму тај познати италијански политичар и посланик у италијанском парламенту.

Пок. Фортис био је човек широка срца, слободњак и стари ратник у доба Гарибалдија, који се уз озлогорио за уједињење Италије, па није чудо ако га је та мисао покренула да се заузме и за угрожену права српског народа, поводом анексије Босне и Херцеговине, кад се његова значајна ријеч чула у сједници италијанског парламента од 3. децембра пр. године, по новом. — С тим је у неколико задужно српски народ, с тога му је и наша Народна Скупштина одала почаст, изјавив у исто вријеме телеграфским путем саучешће италијанском парламенту. Нека је слава и вјечан помен том великом народном борцу!

Крисијева архив. Као што су јавили неки листови, између италијанске владе и принцеа *Лингвагроса*, кћери чувеног италијанског државника пок. *Ф. Крисија*, дошло је до споразума, по којему се Крисијева архив ставља држави на располагање. У том се архиву налазе важни документи о експедицији хиљаде у Марсалу, из чега произлази да је пок. Криси у тој експедицији играо већу улогу и од самог Гарибалдија.

Крисијева архив биће сачуван у Гарибалдијевом музеју, који ће се отворити 1911. год., кад се буде свечовао јубилеј стогодишњице уједињења Италије.

Ти документи који у осталом садрже важне државне тајне, које се још не смију открити, помњиво су стављени на страну и предани у владине руке.

Једно лијепо стратегијско дјело. У књижици С. Б. Цвијанића у Биограду, изашло је скоро с њемачког на српски преведено дјело А. Хорзеког: „*Ратови Наполеоновог и новијег доба за посљедњих сто година*“. То је дјело превео почасни коњички мајор Б. М. Мирковић. Исто почиње ратом 1796. год. у Италији, а завршује окупацијом Босне и Херцеговине и заузећем Спича и околине.

Књига износи 28. штампаних табака, а цијена јој је 2 динара (односно перпера).

Дјечији пријатељи. Милорад М. Петровић, учитељ у Младеновцу (Србији), приредио је за штампану књигу под горњим насловом, која је намијењена за штићове поглавито ученицима најстаријих разреда основе школе и најмлађих разреда гимназија. — У књизи ће бити унесени likови са биографијама, популарно написаним, свију књижевника наше новије књижевности, почевши од Вука и Доситеја, па до данашњих дана, а уза сваку биографију унесен је и по који састав дотичног писца, те ће та књига, с те стране, бити као мали увод у литературу.

Књига ће изнијети 10—12 штампаних табака а цијена ће јој бити 1 динар за претплатнике. Кад се узме у обзир да ће у њој бити преко 25 илустрација — likова — онда ће ово бити једна од најјефтинијих књига ове врсте.

Претплату са списком претплатника — који ће ући на крају књиге — треба послати писцу до 25. децембра закључно, а књига ће бити готова до Св. Саве, 1910. год., када ће се и разаслати скупљачима. Скупљачима припада свака шеста књига за труд.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Никољданска прослава. Приликом сјутрашње свечане прославе имен-дана Њ. Кр. Височанства Књаза Господара, Књ. Министарство Иностраних Дјела издало је уобичајени церемонијал, по којему свечаност почиње данас у 4 сата послеподне кићењем кућа заставама. Војна музика пак свираће пред Књ. Двором и по вароши.

Сјутра, на дан свечаности, биће у 10 сати изјутра свечано благодарење у манастирској цркви, којему присуствују државни чиновници у потпуној паради, као и дипломатски кор, који се нарочитим циркуларом позива.

При изласку из цркве пуца 21 топ. Војна музика свира пред Књ. Двором народну химну. Почасна чета одаје почаст.

Његовом Краљевском Височанству Господару подносио честитања у Књ. Двору: дипломатски кор, предсједништво Народне Скупштине са народним посланицима, државни савјетници, министри на располагање и у пензији, чиновници дјествители и у пензији II. III. и IV. ранга; први секретари: министарства, великог суда и главне државне контроле; професори, обласни судије, обласни љекари, командири, капетани, предсједник општине вароши Цетиња са одборницима, депутације из унутрашњости и официјерски кор.

Његовом Високопреосвештеству Господину Митрополиту са свештенством уступа се мјесто кад год дође.

На 11 сати државни чиновници присуствују на благодарење, које ће бити у Дворској капели, приликом Имен-дана Његовог Величанства Цара Руског, **Николе II.** — Црногорске ленте замјењују се Руским.

Свечаност се завршује освјетљењем вароши на Никољ-дан у вече у 5 сати.

По унутрашњости свечаност се прославља као обично сваке године.

Са прославе четрдесетогодишњице Института Царице Марије. Накнадно доносимо овдје говор који је приликом те прославе држао у Институту овдашњи царско-руски отиравник послова, г. Дјаченко. —

Говор је гласио:

„Назад 40 година остварила се је свијетла мисао Његовог Краљевског Височанства Књаза Николе I. по вољи блаженопочивше Царице Марије Александровне никако је на Цетињу Маријски Женски Институт.

Од тога времена многе стотине дјевојака оставиле су зидове овог школског завода, одијелиле са собом крвну количину знања, и чврсте поштене појмове о назначењу и дужности женске према породици, друштву и Отаџбини. Многе од бивших васпитаница Института дано су већ постале примјерне жене и добре мајке.

Ја сам увјерен да ће све оне, у овај значајни дан, с топлим чувством споминути онај труд, који је положен на срећу њиховог васпитања и образовања. Прије свега, нека буде принесен дарак признања Њиховим Краљевским Височанствима Књазу Господару и Узвишеној Супрузи Његовој, Књагињи Милени, Високој старатељи Института, чији су непрекидно благосклони одношаји и милостива пажња служили овом једином у земљи вишем женском заводу извором, из којег је он црпио снагу за даљи свој развјатак и успијевање. Ја позивам све присутне, да узвикну трипут „живио“ у част Њиховијех Краљевскијех Височанстава и да послушамо црногорску народну химну.“ —

Пошто је химна отијевана, г. Дјаченко наставио је:

„Даље, ја сам веома срећан саопштити, да је Институт, у данашњи, драгоцијени за себе дан био награђен новим знацима високог благовољења и дирљиве пажње Њихових Царских Величанстава Цара и Царице Марије Феодоровне. — Најмилостивијем у Монарху нашем угодније је било Највисочије саизволити, да се одреди на располагање Началници Института сума за набавку дарова бившим и садашњим васпитаницама Института, као успомена на данашњу свечаност. Са своје стране Њено Императорско Величанство Царица Марија Феодоровна Висока Покровитељка Института најмилостивије је саизволила одликовати Софију Петровну Мертваго и њену

најближу помоћницу Марију Александровну Матренинску, за њихов дугогодишњи, одлично усрдни рад по управљању и вођењу Институту: прву — скупочијем брошем, а другу — скупочијем браслетом. Ја не сумњам, да ће ови нови знаци непрекидне пажње и високог благовољења Њихових Императорских Величанстава према драгом Њиховом срцу — Цетинском Институту, наћи себи врући и благодарни одзив у свој земљи.

За драгоцијено здравље и срећу Њихових Царских Величанстава: ура!!!!

Затим је отијевана руска химна.

Педесетогодишњица црквене службе. У сриједу 16. овог мјесеца навршује се равно педесет година црквене службе, г. Филипа Радичевића катедралног протођакона, који је непрекидно још од времена блаженопочившег Господара и Књаза Данила I. ревностно и вјерно служио Свету Митрополију цетињску, о чему је стекао и Највише признање данашњег срећно-владајућег Књаза и Господара, још за вријеме четрдесетогодишње прославе своје службе. — Као што смо извјештени, г. Радичевић ће прославити најскромније тај значајни јубилеј, који му унапријед честитамо, са жељом да његово дугогодишње црквено службовање послужи и млађем нараштају за примјер.

Државни буџет. Јучер је у Народној Скупштини прочитан указ Његовог Краљевског Височанства Господара, с којим се овлашћује министар финансија и грађевина да поднесе Скупштини на претрес предлог државног буџета за 1910. год., као и завршни рачун државних прихода и расхода за 1908. год. У буџету за 1910. годину предвиђени су приходи у 3,423,847 Перпера, а исто толико и расхода.

Црногорац промовиран за доктора богословије. Пречасни синђел Гаврило Дожић, студент атинског университета, свечано је промовиран 13. овог мјесеца у Атини за доктора богословије, у присуству ректора, професора универзитетских и великог броја својих пријатеља Грка, Руса и Срба. Декан теолошког факултета, г. Кирикос, поздравио је подужим говором новог доктора, пуном симпатија према српском народу, у ком је између осталог нагласио, да Грци „никад не заборављају да су многи Црногорци и Србијанци јелинофили притекли у великој борби за грчку независност и од г. 1821. борили се и крв лили за слободу грчког народа“. Затим је г. Дожић одговорио такођер подужим говором, пуним благодарних осјећаја према атинском универзитету и симпатија према грчком народу, који је био примљен с радошћу од свих присутних, те су му сви редом честитали. Атински лист „Панелинион Хратос“, описујући ову свечаност завршује: „Г. Дожић, који је овдје студирао, обећава свијетлу будућност и ми увиђајући то, управљамо му наша срдачна честитања, убојећи тврдо, да ће г. Дожић одлазећи у своју отаџбину бити тумач наших осјећаја, које гајимо према цијелом српском народу“.

ТЕЛЕГРАМИ

Цариград, 30. новембра. Министарски савјет бавио се јучер одговором велесила, заштитница Крита, те пошто, као што листови јављају, није нашао да тај одговор удовољава турским захтјевима, одлучио је да учини нове кораке код велесила.

Биоград, 30. новембра. Министар иностраних дјела изјавио је, да су лажни документи на које се Фридрих позива, а који би се односили на владу и српске представнике на страни.

Никакви новчани издаци за српски покрет нијесу чињени са стране србијанске владе, ма у ком било виду, ни директно ни индиректно.

Брисел, 30. новембра. Стање краљеве погоршало се прошле ноћи. Краљ трпи од болијести у слијепом цријеву, што је проузроковало забринутост у његовој околини.

Лондон, 1. децембра. Отворен је упис за црногорски зајам са 5 одсто интереса.

Цариград, 1. децембра. Приликом расправе о интерпелацији, односно пловидбе у Месопотамији, парламенат је усвојио дневни ред са 168 против 8 гласова, изразивши повјерење влади.

Брисел, 1. децембра. Краљ се је причестио, уз благослов Папин. По свој прилици сјутра из јутра биће

извршена операција. На краљев захтјев позвата је телеграфски овамо принцеза Луиза.

Брисел, 2. децембра. Операција извршена над краљем, испала је веома добро. Краљ се је након мало освијестио и одмах се распитивао о резултату операције, те је био веома задовољан. Болови су много олакшали, што даје наде. Предсједник министарства стигао је овамо.

Петроград, 2. децембра. „Вјесник“ објављује коминике у коме се категорички оповргавају гласови о сукобу, који се тобож спрема између Русије и Јапана, констатирујући да уговори од 1907. год., који осигуравају интегритет земљишног посједа двију велесила на крајњем истоку, нијесу проузроковали икакву повриједу или несугласицу између поменутих држава и да се могу признати добра расположења за ријешење свију питања која од тога овисе, на начин мирних и пријатељских споразума.

Беч, 3. децембра. Словенска Унија, остајући при одлуци, да прије реконструкције кабинета не гласује ни за један законски предлог данашње владе, ријешила је да отпочне са опструкцијом. Чешки аграрци поднијели су неколико хитних предлога. Парламенат расправља први њихов предлог. Већ је два сата ноћу, а сједница се наставља.

Беч, 3. децембра. Парламент је одбио у 6 и по сати из јутра први хитни предлог чешких аграраца, те је затим отпочео претрес другог предлога. Сједница још траје. Ситуација је непромијењена.

Беч, 4. децембра. Сједница парламента траје без прекида од јучер у јутро. Галерије су при излагању правиле велике демонстрације против опструкције.

Постдам, 4. децембра. Цар Вилхелм је одликовао лентом црног орла велике руске књажеве Бориса и Андрију Владимировиће.

Биоград, 4. децембра. Бивши министар Љуба Давидовић, начелник министарства иностраних дјела Спалајковић, професори Миле Павловић и Риста Одавић, отпутовали су у Беч, ради свједочења у процесу против Фридриха.

Брисел, 4. децембра. Краљ је умро у 2. сати и 35. м. ноћу. — Принц Алберт и принцеза Клементина стигли су 25. минута послје смрти. — Принц Алберт је плакао, загрливши краља.

Цариград, 5. децембра. Умро је маршал Едем-паша.

Позив на претплату

Првог јануара 1910 године истиче претплата многим нашим г. г. претплатницима, — зато се позивају исти — ако желе и даље наш лист примати — да изволе на вријеме обновити претплату, — како не би било прекидања у пошљици листа.

Претплату „Глас Црногорца“ прима: за Црну Гору, Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину и све друге земље — само Администрација „Гл. Црногорца“ на Цетињу. Кома је наручније може претплату слати госп. Вељку Рамадановићу, Књ. Цр. агенту у Котор (Cattaro — Dalmatien).

„Глас Црногорца“ стаје: за Црну Гору на годину круна 8; — на пола године круна 4. — За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину: на годину круна 12, — на пола године круна 6. — За све друге земље: на годину 20 франака у злату, — на пола године 10 франака у злату.

„Глас Црногорца“ неће се ни коме слати — ко унапријед не пошаље претплату.

Претплата на „Глас Црногорца“ прима се само у годишњим и полугодишњим роковима. —

Цетиње, 28. новембра 1909 год.

Администрација „Гласа Црногорца“.

Статистика увоза и извоза у Књ. Црној Гори

за 1905., 1906. и 1907. годину

I. Општи приједлог увезене робе

Године	Количина		Вриједност
	Килограма	Комада	Перспера
1905	9,821.399	1.959	4,648.711
1906	11,014.367	937	5,079.094
1907	9,115.529	1.254	6,259.890
Свега	29,951.295	4,150	15,987.695

II. Општи приједлог извезене робе и животиња

Године	Количина		Вриједност
	Килограма	Комада	Перспера
1905	2,491.693	44.137	1,704.839
1906	3,063.813	38.210	1,810.893
1907	2,088.702	28.967	1,338.264
Свега	7,644.208	111.314	4,853.996

Број 8577. Из Статистичког Одсјека Књ. Министарства Унутрашњих Дјела. 11. новембра 1909. год. Цетиње.

Статистика осуђеника у Књ. Црној Гори

за 1908. годину

РЕДИН БРОЈ

У централном казненом заводу у Подгорици		Број осуђеника по категоријама кривица																		У ОПШТЕ		
		на смрт		на робију			на заточење			на затвор			не-пре-суђених			као мало-летњи						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
		МУШКИХ	СВЕГА	МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	СВЕГА	МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	СВЕГА	МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	СВЕГА	МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	СВЕГА	МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	СВЕГА	МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	СВЕГА	
1	Затекло се у почетку године	1	141	344	—	—	—	—	36	642	—	—	—	—	—	—	78	9	87	—		
2	Дошло нових у течају год.	1	136	541	—	—	—	—	80	484	16	4	20	1	—	1	134	13	147	—		
3	Умрло	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4	Издјало казну	—	—	—	—	—	—	—	15	318	—	—	—	—	—	—	15	3	18	—		
5	Помилувано	—	—	1	—	1	—	—	63	—	63	—	—	—	—	—	64	—	64	—		
6	Отпуштено условно	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2	—		
7	Отпушт. кући ради поправке	—	—	1	—	1	—	—	3	1	4	2	1	3	—	—	6	2	8	—		
8	На лијечење	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2	—		
9	У бјегство	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10	У Цетињској тамници	1	1	8	1	9	—	—	2	2	11	3	14	—	—	—	22	4	26	—		
11	У Никшићском затвору	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2	—		
12	Стријељано	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
13	У судници	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—		
14	Свега изашло из завода	2	211	112	—	—	—	—	89	493	13	4	17	—	—	—	115	9	124	—		
15	Остало свега у заводу на крају године	—	—	66	773	—	—	—	27	633	3	—	3	1	—	1	97	13	110	—		

Број 8764. Из Статистичког Одсјека Књ. Министарства Унутрашњих Дјела. 25. новембра 1909. год. Цетиње.

Статистика пивара у Књажевини Црној Гори

за 1909. годину

Мјесто гдје је пивара	Број пивара	Уложено капитал	Вриједност потрошеног материјала за производњу пиваре	Количина произведене пиве	Просјечна цијена једног килограма	Број радника	Чисти годишњи приход	Примједба
		Перспера	Перспера	клогр.	пара	Број	Перспера	
Никшић	1	181.983-64	181.933-64	85.000	40	11	7.435-55	Зато, што власништво пиваре није могло дати аутентичне податке, нијесу се још неке извјесне рубрике, које би иначе требало унијети, могле попуњити.
Свега	1	181.983-64	181.983-64	85.000	40	11	7.435-55	

Број 8804. Из Статистичког Одсјека Књ. Министарства Унутрашњих Дјела 26. новембра 1909. Цетиње.

Статистички подаци Поштанско-Телеграфског саобраћаја

за 1908. годину

Поштан. Телегр. Дужина пута	Станица	Станица	Поштанских Телеграфских	Чиновица	Значилка дијуриста, манипуланта	Служитеља	УКУПНИ ИЗНОС									
							Аманетних пошљака	Упутница доплата	Путничког саобраћаја	Телеграма унутрашњег и међународног саобраћаја	Прихода	Издатака				
Број	Кило-метара	Број	Број	Број	Перспера	Број	Број	Перспера	Број	Перспера	Број	Перспера	Број	Перспера	Број	Перспера
17	22.514.718	58	28	63	29.117	2.295.019	76	47.600	5.534.832	44	9.828	50.638	22	157.21	278.777	07.295.670

Број 8881. Из Статистичког Одсјека Књ. Министарства Унутрашњих Дјела 28. новембра 1909. Цетиње.

ПОЗИВ

Којим се позива Марко Андријин Јанковић из Цекина, који је прије десет (10) година отишао у иностранство, да у року од три (3) мјесеца, рачунајући од првог уврштења овог позива у „Гласу Црногорца“ лично престане овој Консисторији, ради коначног ријешења бракоразводног спора, са његовом супругом Јеленом, кћером Максима Живкова Павичевића из Стијене у Пиперима.

Не пријави ли се речени Јанковић у одређено му овим позивом вријеме, ради реда поставиће му се бранитељ, који ће га у овом спору заступати, на основу чега ће се и у његовом осуству коначно ријешење донијети.

Број 3366. А. 1990—76. Из Консисторије Цетињске, 30. новембра 1909., Цетиње.

1,3

СУДСКИ ПОЗИВ

Позива се Мирко Милованов Драгојевић, из Мартинића, да предстане потписаном суду, најдаље до 1. марта 1910 год., ради саслушања по кривичној оптужби, која се пред овим судом налази противу њега, због убијства, извршеног у Америци над Луком Радојевићем Драгојевићем, такође из Мартинића.

Ако се речени Мирко случајно у заказаном року не би пријавио, суд ће га сматрати убицом и противу њега, као таквог, донијети пресуду на његову штету.

Број 752. V. 1909—146.

Подгорица, 28. новем. 1909 г.

— Књ. Обласни Суд —

за предсједника

судија С. Радуловић.

1,3

Службени огласи

ОГЛАС

На основу поновног ријешења Обласног Суда у Никшићу, од 10. октобра тек. год. број 479 ех 1909 V. 1904. 57. износи се на јавну продају доље описана непокретност пок. Крста Банићевића из Риђана. Процијењена перспера 260.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписаног суда.

За продају одређују се три рока: 30. децембра ов. год. 30. јануара и 30. маја 1910 год.

На првом року непокретност се неће продати испод процијењене вриједности; на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процјене, на трећем року уступиће се понудиоцу највеће цијене.

Сваки лиценат дужан је положити јемство 10% од процјене.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право — дужникови повјериоци и они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

Једно рало и двије четвртине оране земље у седам комада; граничи са свију страна комуном.

Број 387 ех 1909. 73—1906.

Кочани, 30. новембра 1909.

Р.160 бр.676 1,1

Капетански Суд
кап. Радован Вуков Николић.

Приватни огласи

Продаје се кућа на Ријеку на најлепшем мјесту на ри-ву, у којој станује трговац Колић. Ко жели купити нека се обрати

Р.24 бр.679 1,3

г-ђи Анђи Краљевић.

Д-р Х. КУСЛЕФ

дипломирани зубни љекар — Данилов-град

Стављам на знање поштованој публици, да ћу мој **зубољекарски кабинет** од 15. децембра те-куће године премјестити на **Ријеку Црнојевића**.

Р.25 бр.678 1,3

ШПИРО КАДИЈА

КОТОР

Препоруча се за израду

умјетног и набавку живог цвијећа.

Израђује вијенце за невесте, исто тако вијенце за спроводе, котарице, букете, жардинијере за столове, цвијеће за вјенчање,

салонске наките и т. д.

Све уз умјерене цијене!
П. п. бр. 675 1,1

С. БЕРГЕРА НАСЉЕДНИЦИ, ЗАГРЕБ

Најстарија домаћа трговина помодне, ману-фактурне и платнене робе.

Препоручујемо наше складиште за набавку солидне платнене робе, столног рубља, постељине, женског рубља, сагова, завјеса, простирача, линолеума и јоргана.

Комад ирског платна, 23 м., 84 цм., широко по К. 9—, 10—, 12— и 1475.

Плате од чистог лапа по К. 3—, 420 и 480.

Ручници 12 ком. К. 520, 7 и 950.

Стољак са великим убрисима за 6 особа од дамаст платна К. 680.

Држимо и на складишту сваковрсну помодну робу, сукно и мушко рубље. П.п.бр.669 1,10

С. БЕРГЕРА НАСЉЕДНИЦИ, ЗАГРЕБ

Најстарија домаћа трговина помодне, ману-фактурне и платнене робе.

Препоручујемо наше богато складиште мушког и женског рубља за зиму.

Мушке кошуље са бијелим пикс прсима К. 275, 370.

Мушке кошуље са глатким прсима К. 230, 330, 450.

Кравате К. —55, —85, 1—, 165.

Чарапе —50.

Зимске кошуље К. 160, 190.

Зимске гаће К. 160.

Зимске чарапе К. —75. —84.

Дјеље кошуљице за зиму К. —95, 119, 180.

Властите радионице. Код наруџбине треба на-значити обим врата. Дописнице са бијеом од 5, а писма са 10 филира. П.п.бр.669 1,10

ПАРНИ МЛИН са машином јаким шест коњских снага, која при млевљењу чисти пшеницу од уроднице, а који постоји на Цетињу, продајем из слободне руке или тражим стручно лице за ортака, које би представљало гаранцију за солидни рад, а капиталиста се не тражи.

За подробније услове обрађати се потписаном.

Хафис Селман Пашић

Р.53 бр.671 1,3

Подгорица

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Наша браћа Црногорци, који се налазе на за-раду у Америци послали су за обновљење цркве на Трешњево сљедећи прилог:

Новак Марков Кривокапић перспера 5440, Вуко Марков Кривокапић перспера 4925, Видак Ковачевић из Грахова перспера 2450, Јагош Ђоков Перовић перспера 2450, Петар Јанков Кривокапић перспера 1225, Лазар Васов Томановић, Живко Васов Томановић и Мирко Јовов Кривокапић по перспера 980, Марко Јоков Томановић перспера 490.

Бивши парох трешњевачки поп Симо Мартиновић при премјештају приложи реченој цркви перспера 5.

Племенитим приложницима овиме путем најсрдније се захваљује молећи свемогућег Бога да им даде здравље, срећу, напредак, задовољство, дуги живот и сретни повратак у своје драго им отаџство.

Трешњево, 1. новембра 1909.

за предсједника одбора
црквени блајиник
Р.125бр.668 1,1
перјаник Никола П. Симовић.

Приликом смрти нашег нигда непрежаљеног сина, односно брата

† Ника М. Пејовића

који се послје и дугог боловања пресели у вјечност 26. октобра ов. год., не можемо пропустити да овим путем не изјавимо нашу доживотну благодарност свима, који нам ма којим начином изјавише саучешће и пружише утјехе у овом тешком и великом филмиларном губитку.

Особиту благодарност дугујемо Њ. Кр. В. Књазу Господару и Њ. Кр. В. Књагињи Милени на високој пажњи и очинском распитивању о покојнику;

Вјечита благодарност нека је Њ. Кр. В. Књазу Нашљеднику, Њ. Њ. В. В. Књазу Мирку и Књагињи Наталији, Њ. В. Књазу Петру и Њ. Њ. В. В. Књазу Францу Јосифи и Књагињи Ани Батенберг на брзојавним саучешћима;

Хвала Цетињским љекарима на свесрдном заузимању око болесника; хвата г. Милу Дожићу чл. Држ. Савјета на личној посјети у жалости над покојником;

Хвала г. Петру Краљевићу, члану Обл. Суда у Никшићу, на дирљивом говору, којим се са покојником опростио;

Хвала свештеницима: попу Милу Јовићевићу и попу Илији Ђурашковићу, као и учитељу Андрији Јовићевићу са ђацима, који покојника хришћански опојаше и до вјечне куће испратише;

Хвала slugама св. Двора, који преко свога изасланства положише дивни вијенац на гроб покојников.

Хвала нашим пријатељима Бајицама, Црмичанима, Љуботинићима и браћи Цекиљанима, као и Ријечком грађанству, који у великом броју дођоше, покојника брацки ожалише и до вјечне куће испратише;

Поново — свима онима, који ма којим путем узеше учешћа у овој нашој неизмјереној жалости, вјечита и незаборављена благодарност.

Ријека, 1. нов. 1909. г.

Ожалошћени: Мајка Горде, браћа: Петар, Стево и Благо, сестре: Јосе, Марија и Велика, снаха Милица, синовице: Даница, Љубица и Станица, са осталом родбином.

Р. 260 број 674 1,1